

ISSN 1608-1021

PROGRESS IN PHYSICS OF METALS

1 2018
VOL. 19

REVIEW RESEARCH JOURNAL

G.V. Kurdyumov Institute for Metal Physics
National Academy of Sciences of Ukraine

<http://ufm.imp.kiev.ua>

Founders: National Academy of Sciences of Ukraine,
G.V. Kurdyumov Institute for Metal Physics of the NAS of Ukraine

EDITORIAL BOARD

- O.M. IVASISHIN Editor-in-Chief, Member of the NAS of Ukraine, G.V. Kurdyumov Institute for Metal Physics, NAS of Ukraine, Kyiv (Ukraine)
- G.E. ICE Dr.Sc., Materials Science and Technology Division, Oak Ridge National Laboratory, Oak Ridge (U.S.A.)
- O.S. BAKAI Member of the NAS of Ukraine, National Scientific Centre 'Kharkiv Institute of Physics and Technology', NAS of Ukraine, Kharkiv (Ukraine)
- J. van HUMBEECK Professor, Katholieke Universiteit Leuven, Leuven (België)
- M.O. VASILIEV Professor, G.V. Kurdyumov Institute for Metal Physics, NAS of Ukraine, Kyiv (Ukraine)
- V.G. GAVRILJUK Professor, G.V. Kurdyumov Institute for Metal Physics, NAS of Ukraine, Kyiv (Ukraine)
- A.M. GLEZER Professor, G.V. Kurdyumov Institute for Physical Metallurgy and Physics of Metals, RF SSC FSUE 'I.P. Bardin CSRIFM', Moscow (Russian Federation)
- V.O. GOLUB Dr.Sc. (Phys.-Math.), Institute of Magnetism, NAS of Ukraine & MES of Ukraine, Kyiv (Ukraine)
- A.I. GORDIENKO Member of the NAS of Belarus, SSI 'Physical-Technical Institute, NAS of Belarus, Minsk (Belarus)
- A.M. GUSAK Professor, Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy, Cherkasy (Ukraine)
- M.O. IVANOV Professor, G.V. Kurdyumov Institute for Metal Physics, NAS of Ukraine, Kyiv (Ukraine)
- Yu.M. KOVAL' Corresponding Member of the NAS of Ukraine, G.V. Kurdyumov Institute for Metal Physics, NAS of Ukraine, Kyiv (Ukraine)
- M.V. KOVAL'CHUK Corresponding Member of the Russ.A.S., RSC 'Kurchatov's Institute'-A.V. Shubnikov Institute of Crystallography, RAS, Moscow (Russian Federation)
- V.A. LOBODYUK Professor, G.V. Kurdyumov Institute for Metal Physics, NAS of Ukraine, Kyiv (Ukraine)
- V.M. LOKTEV Member of the NAS of Ukraine, M.M. Bogolyubov Institute for Theoretical Physics, NAS of Ukraine, Kyiv (Ukraine)
- P.E. MARKOVSKY Dr.Sc. (Tech.), G.V. Kurdyumov Institute for Metal Physics, NAS of Ukraine, Kyiv (Ukraine)
- V.B. MOLODKIN Deputy Editor-in-Chief, Corresponding Member of the NAS of Ukraine, G.V. Kurdyumov Institute for Metal Physics, NAS of Ukraine, Kyiv (Ukraine)
- A.G. NAUMOVETS' Member of the NAS of Ukraine, Institute of Physics, NAS of Ukraine, Kyiv (Ukraine)
- I.M. NEKLYUDOV Member of the NAS of Ukraine, National Scientific Centre 'Kharkiv Institute of Physics and Technology', NAS of Ukraine, Kharkiv (Ukraine)
- T.M. RADCHENKO Executive Managing Editor, Dr.Sc. (Phys.-Math.), G.V. Kurdyumov Institute for Metal Physics, NAS of Ukraine, Kyiv (Ukraine)
- S.P. REPETS'KY Professor, Institute of High Technologies at the Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv (Ukraine)
- S.I. SIDORENKO Corresponding Member of the NAS of Ukraine, National Technical University of Ukraine 'Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute', Kyiv (Ukraine)
- V.A. TATARENKO Corresponding Member of the NAS of Ukraine, G.V. Kurdyumov Institute for Metal Physics, NAS of Ukraine, Kyiv (Ukraine)
- S.O. FIRSTOV Member of the NAS of Ukraine, I.M. Frantsevych Institute for Problems of Materials Science, NAS of Ukraine, Kyiv (Ukraine)
- O.A. SHMATKO Professor, G.V. Kurdyumov Institute for Metal Physics, NAS of Ukraine, Kyiv (Ukraine)

Засновники: Національна академія наук України,
Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

- О.М. ІВАСИШИН   головний редактор, акад. НАН України (Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України, Київ)
- Дж.Е. АЙС   д-р (Відділення матеріалознавства і технологій Окридзької національної лабораторії, Ок-Ридж, США)
- О.С. БАКАЙ   акад. НАН України (Національний науковий центр «Харківський фізико-технічний інститут» НАН України, Харків)
- Я. ВАН ХУМБЕЕК   проф. (Католицький університет Льовена, Льовен, Бельгія)
- М.О. ВАСИЛЬЄВ   проф. (Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України, Київ)
- В.Г. ГАВРИЛЮК   проф. (Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України, Київ)
- А.М. ГЛЕЗЕР   проф. (Інститут металознавства та фізики металів ім. Г.В. Курдюмова, ДНЦ РФ ФДУП ЦНДІЧорМет ім. І.П. Бардіна, Москва, РФ)
- В.О. ГОЛУБ   д-р фіз.-мат. наук (Інститут магнетизму НАН України та МОН України, Київ)
- А.І. ГОРДІЄНКО   акад. НАН Білорусі (ДНЗ «Фізико-технічний інститут НАН Білорусі», Мінськ, РБ)
- А.М. ГУСАК   проф. (Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького, Черкаси)
- М.О. ІВАНОВ   проф. (Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України, Київ)
- Ю.М. КОВАЛЬ   чл.-кор. НАН України (Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України, Київ)
- М.В. КОВАЛЬЧУК   чл.-кор. Російської АН (РНЦ «Курчатовський інститут»–Інститут кристалографії ім. О.В. Шубнікова Російської АН, Москва, РФ)
- В.А. ЛОБОДЮК   проф. (Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України, Київ)
- В.М. ЛОКТЄВ   акад. НАН України (Інститут теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України, Київ)
- П.Є. МАРКОВСЬКИЙ д-р техн. наук (Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України, Київ)
- В.Б. МОЛОДКІН   заступник головного редактора, чл.-кор. НАН України (Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України, Київ)
- А.Г. НАУМОВЕЦЬ   акад. НАН України (Інститут фізики НАН України, Київ)
- І.М. НЕКЛЮДОВ   акад. НАН України (Національний науковий центр «Харківський фізико-технічний інститут» НАН України, Харків)
- Т.М. РАДЧЕНКО   відповідальний секретар редколегії, д-р фіз.-мат. наук (Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України, Київ)
- С.П. РЕПЕЦЬКИЙ   проф. (Інститут високих технологій Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Київ)
- С.І. СИДОРЕНКО   чл.-кор. НАН України (Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Київ)
- В.А. ТАТАРЕНКО   чл.-кор. НАН України (Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України, Київ)
- С.О. ФІРСТОВ   акад. НАН України (Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича НАН України, Київ)
- О.А. ШМАТКО   проф. (Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України, Київ)

PROGRESS IN PHYSICS OF METALS

1 2018
VOL. 19

REVIEW RESEARCH JOURNAL • PUBLISHED 4 TIMES PER YEAR
FOUNDED IN OCTOBER 2000 • KYIV

CONTENTS

MAKOGON Yu.M., SIDORENKO S.I., and SHKARBAN R.A. Fabrication of Nanosize Films on the Base of Scutterudite CoSb_3 for Thermoelectric Devices	5
MAKSAKOVA O.V., POGREBNJAK O.D., and BERESNEV V.M. Features of Investigations of Multilayer Nitride Coatings Based on Cr and Zr	25
CHEREPIN V.T., VASYLYEV M.O., MAKEEVA I.M., KOLESNIK V.M., and VOLOSHKO S.M. Secondary Ion Emission during the Proton Bombardment of Metal Surfaces	49
BONDAR, V.Y., DANILCHENKO, V.E., MAZANKO, V.F., FILATOV, O.V. and IAKOVLEV, V.E. Effect of Cyclic Martensitic γ - ϵ - γ Transformations on Diffusion Characteristics of Carbon in an Iron-Manganese Alloy	70
<hr/>	
Information for Authors	95
Information for Foreign Subscribers	102
Publication Ethics and Malpractice Statement	104

1 2018 ТОМ 19

УСПІХИ ФІЗИКИ МЕТАЛІВ

ОГЛЯДОВИЙ НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ • ВИХОДИТЬ 4 РАЗИ НА РІК
ЖУРНАЛ ЗАСНОВАНО У ЖОВТНІ 2000 р. • КИЇВ

ЗМІСТ

МАКОГОН Ю.М., СИДОРЕНКО С.І., ШКАРБАНЬ Р.А. Виготовлення нанорозмірних плівок на основі скутерудиту CoSb_3 для термоелектричних приладів	5
МАКСАКОВА О.В., ПОГРЕБНЯК О.Д., БЕРЕСНЄВ В.М. Особливості досліджень багаточарових нітридних покриттів на основі Cr і Zr	25
ЧЕРЕПІН В.Т., ВАСИЛЬЄВ М.О., МАКЕЄВА І.М., КОЛЕСНИК В.М., ВОЛОШКО С.М. Вторинна йонна емісія при бомбуванні металевих поверхонь протонами	49
БОНДАР В.Й., ДАНІЛЬЧЕНКО В.Ю., МАЗАНКО В.Ф., ФІЛАТОВ О.В., ЯКОВЛЕВ В.С. Вплив циклічних мартенситних перетворень γ - ϵ - γ на дифузійні характеристики Карбону в залізомангановому стопі	70
<hr/>	
Інформація для авторів	98
Інформація для іноземних передплатників	103
Видавнича етикетка	106

1 2018
ТОМ 19

УСПЕХИ ФИЗИКИ МЕТАЛЛОВ

Uspehi Fiziki Metallov

ОБЗОРНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ • ВЫХОДИТ 4 РАЗА В ГОД
ЖУРНАЛ ОСНОВАН В ОКТЯБРЕ 2000 г. • КИЕВ

СОДЕРЖАНИЕ

МАКОГОН Ю.Н., СИДОРЕНКО С.И., ШКАРБАНЬ Р.А. Изготовление наноразмерных пленок на основе скуттерудита CoSb_3 для термоэлектрических приборов	5
МАКСАКОВА О.В., ПОГРЕБНЯК А.Д., БЕРЕСНЕВ В.М. Особенности исследований многослойных нитридных покрытий на основе Cr и Zr	25
ЧЕРЕПИН В.Т., ВАСИЛЬЕВ М.А., МАКЕЕВА И.Н., КОЛЕСНИК В.Н., ВОЛОШКО С.М. Вторичная ионная эмиссия при бомбардировке металлических поверхностей протонами	49
БОНДАР В.И., ДАНИЛЬЧЕНКО В.Ю., МАЗАНКО В.Ф., ФИЛАТОВ А.В., ЯКОВЛЕВ В.Е. Влияние циклических мартенситных превращений γ - ϵ - γ на диффузионные характеристики углерода в железомарганцевом сплаве	70
<hr/>	
Информация для авторов	98
Информация для иностранных подписчиков	103
Издательская этика	106